

gazeta.com/publications/practice/kriminalne-pravo-ta-proces/kriminalni-prostupki-osnovni-aspekti.html (дата звернення: 15.11.2020).

Дараган Валерій Валерійович
завідувач кафедри
оперативно-розшукової діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

ЩОДО ІНСТИТУЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ПІДРОЗДІЛАМИ СТРАТЕГІЧНИХ РОЗСЛІДУВАНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Реформування системи ОВС суттєво вплинуло на структурно-функціональну побудову окремих підрозділів НП України, велику частину з них було значно скорочено, деякі підрозділи були зовсім ліквідовані.

Після початку реформування ОВС минуло не так багато часу, але уже сьогодні вбачається значна кількість прорахунків у структурно-функціональній побудові окремих підрозділів НП України.

Відсутність чітких орієнтирів і наявність суттєвих перекосів у державній політиці щодо здійснення публічних закупівель розкривають значні можливості для здійснення кримінального лобізму у вказаній сфері. У зв'язку з цим протидія злочинності у сфері публічних закупівель залишається не лише одним із пріоритетних завдань правоохоронних органів, а й базою забезпечення національної безпеки України в цілому.

Ефективність протидії злочинам у сфері державних закупівель безпосередньо залежить від своєчасного отримання повної та достовірної інформації щодо процесів, які відбуваються в відповідній сфері.

На сьогодні ключову роль діяльності щодо оперативно-розшукової протидії злочинам у сфері публічних закупівель відіграють підрозділи стратегічних розслідувань НП України, який було створено після ліквідації

підрозділів захисту економіки НП України, функції якого було покладено на вище зазначений підрозділ у тому числі й щодо протидії злочинам у сфері публічних закупівель.

Не зважаючи на те, що при створенні Департаменту стратегічних розслідувань значна кількість працівників ліквідованого Департаменту захисту економіки перейшла працювати в новостворений департамент, далеко не всі з них на сьогодні здійснюють функції щодо протидії кримінальним правопорушенням у сфері економіки. Крім того, наділення новоствореного департаменту значною кількістю нових функцій майже не відобразилось на штатній чисельності підрозділу. Так, Департамент захисту економіки налічував 3269 працівників, а новостворений Департамент стратегічних розслідувань було створено з урахуванням штатної чисельності 3424 працівника, тобто штатну чисельність департаменту було збільшено лише на 5 %. При цьому, для порівняння, на Департамент захисту економіки було покладено 21 функцію, а на Департамент стратегічних розслідувань покладено 52 функції. Вказана обставина нівелює можливість здійснювати силами вказаного підрозділу якісної протидії злочинам у сфері економіки у цілому та у сфері державних закупівель зокрема.

Крім того, при створенні Департаменту стратегічних розслідувань не було враховано недоліки в територіальній розгалуженості його попередника (Департаменту захисту економіки). Зокрема, на сьогодні Департамент стратегічних розслідувань має таку структуру: апарат та територіальні (відокремлені) підрозділи (Управління стратегічних розслідувань). У свою чергу до структури управлінь входять відділи та міжрайонні відділи стратегічних розслідувань. Тобто, залишилась стара структурна побудова, притаманна побудові підрозділів захисту економіки, яка мала значну кількість недоліків. При цьому кількість міжрайонні відділів була значно скорочена.

У зв'язку з чим, існуючі до цього проблеми оперативного обслуговування об'єктів, які здійснюють публічні закупівлі навіть погіршились. Наприклад, у Дніпропетровській області діяльність щодо протидії злочинам у сфері

державних закупівель покладено на підрозділи Управління стратегічних розслідувань в Дніпропетровській області Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України. У структуру зазначеного управління на сьогодні входить один міжрайонний відділів, який розташований у Кривому Розі (20 осіб) (647 тис. жителів).

Зазначений розподіл викликає певні запитання. Зокрема, не зрозуміло, чому такі відділи відсутні у таких великих містах, як Кам'янське (240 тис. жителів), Нікополь (116 тис. жителів), Новомосковськ (71 тис. жителів), Павлоград (109 тис. жителів), Марганець (48 тис. жителів), Жовті Води (46 тис. жителів), Покров (40 тис. жителів), Синельникове (31 тис. жителів), Першотравенськ (29 тис. жителів). При цьому виникає питання щодо якості оперативного обслуговування державних підприємств, установ та організацій, які здійснюють публічні закупівлі, розташованих у зазначених населених пунктах.

Окрім цих недоліків, у структурно-функціональній побудові підрозділів стратегічних розслідувань НП на сьогодні залишились ще кілька проблем, які виникають у процесі покладених на працівників цих підрозділів обов'язків. Зокрема, існують певні проблеми, пов'язані з веденням секретного діловодства та налагодженням взаємодії зі слідчими підрозділами.

Перша проблема виникає в міжрайонних відділах стратегічних розслідувань, оскільки за місцем свого розташування вони не мають режимно-секретних секторів. Усі документи складаються працівниками цих відділів у приміщенні режимно-секретного сектору управління стратегічних розслідувань в обласному центрі, де і зберігаються їх спеціальні валізи усі оперативно-службові документи. Тобто для складання відповідного документу, працівнику міжрайонного відділу необхідно виїхати з місця дислокації відділу до обласного центру. Така обставина призводить до втрати інтересу до оперативної роботи у працівників цих підрозділів, що, безперечно, негативно впливає на рівень протидії злочинам у сфері економіки та у сфері державних закупівель, зокрема.

Друга проблема також погіршилась у зв'язку з ще більшим відшаруванням підрозділів стратегічних розслідувань від територіальних підрозділів Національної поліції. Зокрема, справи у злочинах, виявлених працівниками відділів при управліннях захисту економіки, як правило, розслідують або слідчі слідчих управлінь при ГУНП в областях, або слідчі підрозділи при відділеннях поліції в обласних центрах, де розташоване відповідне управління стратегічних розслідувань. І тут майже не виникає проблем з організацією взаємодії між цими підрозділами. Однак у випадку коли такі злочини розслідують слідчі підрозділи при відділеннях (відділах) поліції, на території яких такий злочин було скоєно, і тут виникають проблеми, описані нами вище, пов'язані з великою територією обслуговування таких відділів стратегічних розслідувань. Оперативний працівник, який працює в окремо взятому обласному центрі, не має можливості якісно здійснювати оперативне супроводження кримінального провадження, яке ведеться слідчим за 50, а в деяких випадках і за 200 кілометрів від місця дислокації оперативного підрозділу.

Враховуючи вище сказане можна дійти до висновку, що існуюча на сьогодні організаційно-штатна структура підрозділів Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України не в змозі забезпечити протидію злочинам у сфері державних закупівель на відповідному рівні.

Список використаної літератури:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України в редакції від 11.09.2020 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
2. Кримінальний кодекс України: Закон України в редакції від 14.11.2020 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 15.11.2020).

Романюк А. Дізнання як форма досудового слідства щодо кримінальних проступків: суть і проблеми правозастосування. Адвокатське об'єднання «Вдовичен та партнери»: офіційний веб-сайт. URL: <https://ov-partners.com/diznannya-yak-forma-dosudovogo-slidstva-shhodo-kryminalnyh->

prostupkiv-sut-i-problemy-pravozastosuvannya/ (дата звернення: 15.11.2020).

Дембицька Тетяна Павлівна
курсант 4-го курсу факультету
підготовки фахівців для
підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
науковий керівник:
Санакоев Дмитро Борисович
кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри фінансових та
стратегічних розслідувань факультету
підготовки фахівців для підрозділів
стратегічних розслідувань ДДУВС

ЕКОНОМІЧНА ЗЛОЧИННІСТЬ В УКРАЇНІ ТА ЇЇ НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ

На сьогодні питання економічної злочинності в Україні залишається надзвичайно актуальним. За оцінками, які дають фахівці з різних куточків світу, в Україні фактично склались дві економіки: легальна, яка є контрольована державою, та нелегальна, тобто тіньова. Криміналізація економіки України пригальмовує розвиток підприємництва, становлення реального ринкового середовища [1].

Економіка є фундаментом в існуванні та стабільному розвитку будь-якої сучасної держави, у т.ч. й Україна. Саме тому, формування ефективної системи економічних відносин, стійкої до негативних зовнішніх впливів та водночас інтегрованої до міжнародного економічного простору, є одним із найважливіших завдань національної політики держави. Стратегія національної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 26 травня 2015 р. № 287/2015, визнала забезпечення економічної безпеки одним з основних напрямів державної політики України [2].

Ефективність протидії злочинності безпосередньо залежить від